

PROJEKT „SAČUVAJMO PLANET – ŠTO JA MOGU UČINITI“

RAZREDNA NASTAVA

Prvi dan proljeća, 21. ožujka, obilježava se i Svjetski dan šuma kada ukazujemo na važnost šuma za sva živa bića našeg planeta Zemlje. Uz pomoć zanimljive prezentacije učenici su saznali da se šume nazivaju i „zelenim tvornicama“ jer proizvode i čisti zrak, čisto tlo, čistu vodu. Osim drvene građe, daju nam drvo i kao obnovljivi izvor energije te živim bićima pružaju toplinu, dom i hranu. Na fotografijama smo uočili da su šume danas ugrožene zbog prekomjerne sječe, ostavljanja različitih vrsta otpada u njima, požara, kiselih kiša....Kao prijedloge kako pomoći u očuvanju šuma, učenici su govorili da ih treba pošumljavati, da otpad treba reciklirati i odvoziti u reciklažna dvorišta, a ne u šume, da ne smijemo paliti vatru u njima, da ne uznemiravamo šumske životinje i ne trgamo biljke koje rastu u šumama. Učenici su na kraju i likovnim radovima obilježili ovaj dan.

U sklopu ovog projekta posebnu pažnju posvetili smo **Svjetskom danu voda**. obilježava se svake godine 22. ožujka. Riječ je o godišnjem obilježavanju Ujedinjenih naroda, koji je započeo 1993. godine kada je odlučeno je da će se svake godine na ovaj datum diljem svijeta obilježavati Dan voda i podsjećati na važnost vode te podizati svijest o preko dvije milijarde ljudi koji nemaju pristup sigurnoj vodi. Opća skupština UN-a proglašila je Svjetski dan voda kako bi upozorila na neprocjenjivu vrijednost vode, ali i njezinu sve veću ugroženost. Znamo da je voda nužna za život, ali rijetko razmišljamo o tome da su njezine zalihe ograničene i svake godine se smanjuju.

Obilježili smo ga čitanjem zanimljivih knjiga Hrvatskih voda u kojima smo saznali pregršt informacija o vodi i o tome što ona znači za život na Zemlji te kako ju očuvati. Usvojeno znanje provjerili su kroz brojne aktivnosti. 💙💧💙

JESTE LI ZNALI?

ZEMLJA I VODA

- Voda se na Zemlji može naći u 3 različita stanja: tekućem, čvrstom i plinovitom.
- Zamrznuta voda je lakša od tekuće vode, stoga led plutu na vodi.
- Od ukupne količine vode na Zemlji, samo 2,5% je slatka voda, od čega se 90% te vode nalazi „zarobljeno“ u ledu i snijegu, a tek manje od 1% slatke vode na Zemlji se može koristiti za piće.
- Voda u prirodi niti nastaje niti nestaje - ona u prirodi ne prestano kruži. Danas na Zemlji postoji ista količina vode kao i kada je nastala prije nekoliko milijardi godina. Voda koja danas teče iz vaše slavine možda je bila dio molekula vode nekad davnog dinosaura.

ŽIVI SVIJET I VODA

- Sve životinje i biljke sastoje se od vode: ribe oko 75%, meduze 99%, krumpir 76%, jabuke 85%, rajčice 90%, krasavci 95%, lubenice 96%, kokos 75%, slon 70%.
- Iz jednog prosječnog stabla dnevno ispari oko 265 litara vode, a breza može izgubiti dnevno i do 400 litara vode.

ČOVJEK I VODA

- Čovjek u svom tijelu ima prepočno oko 70% vode. Pri rođenju 75% vode u svome tijelu, čovjek umire.
- Čovjek može izdržati bez vode od 5 do 7 dana, bez hranе 5 minute, dok bez hrane može živjeti oko 6 tjedana.
- Cak 85% svih vrelina u svijetu prenosi se vodom.
- Optimalna dnevna količina vode za osobu koja je umjerenog fizički aktivna je 2 litra. U zimskim mjesecima to znači oko 8 čaša vode na dan, a više tijetili ili ako je osoba fizički aktivna.

POTROŠNJA I ŠTEDNJA VODE

- Dnevna potrošnja vode: za prje i kuhanje potrebuje 5-6 litara, pranje posuđa 4-8 litara, čišćenje u stamu 5-10 litara, pranje rublja 20-40 litara, kupanje i tluštanje 30-50 litara, tjelesna higijena bez kupanja 10-15 litara, ispranje WC kotlića 20-40 litara.
- Zatvaranjem slavine prilikom pranja zubi može se uštedjeti dnevno i do 5 litara vode po osobi, a pri pranju ruku i do 10 litara vode.
- Da bi se proizveo jedan list papira potrebno je 10 litara vode! Za jedno jeće treba 200 litara, za kaficu kave 140 litara vode, za štitu kruha 40 litara. Da bi se proizveo auto treba 200.000 litara vode.

ŠTO SMO NAUČILI

ZA ŠTO SE VODA KORISTI

- električna energija
- promet
- sport i rekreacija
- voda za piće
- poljoprivreda i navodnjavanje
- industrija
- ribnjaci

KAKO VODU ČUVATI

ELEKTRIČNA ENERGIJA

- zavarati rasvetu i uređaje kada ne koriste
- koristiti štedne žarulje i energetski učinkovite uređaje A+++

PROMET

- koristiti javni prijevoz, bicikl i velike gondole
- otpadne vode s bračnog prelazačića prigrisiti ispuštanju
- automobile prati u uljoprinosnicama, a ne u dvoristima ili prudi

POLJOPRIVREDNA

- koristiti klinicu za zalićivanje vrtova i cvijeća
- koristiti mangle grijalice i sredstava protiv bolesti i štetnika

POZEMNE VODE

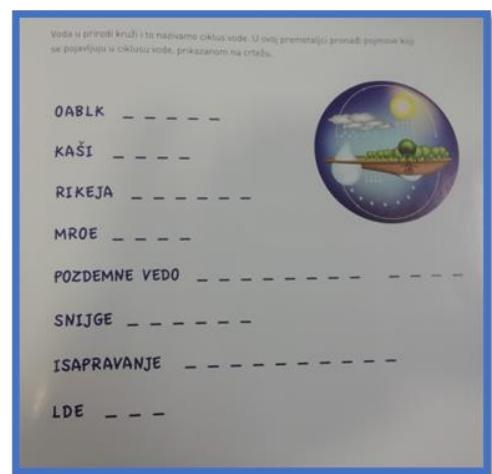
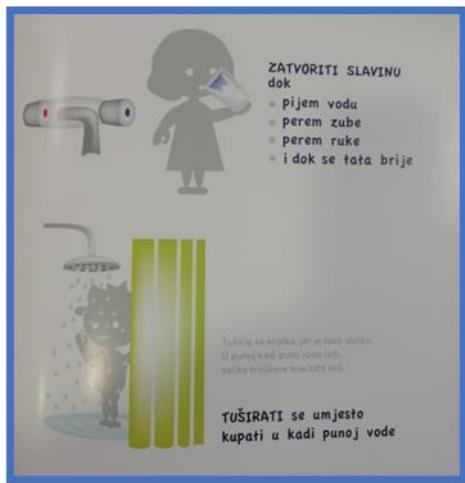
- zavarati slavinu kada peremo zube, ruke ili tijelo
- više se tluštariti, a manje kupati
- koristiti deterdžent za džemata i sapuna
- slavine odvajati u vreloj vodi
- upgraditi štedljive vodoketlike s mlažom manjeg i većeg kapaciteta
- otpad u bio većoj mjeri reciklirati i štedjeti električnu energiju

DOMAĆINSTVO

- zavarati slavinu kada peremo zube, ruke ili tijelo
- više se tluštariti, a manje kupati
- koristiti deterdžent za džemata i sapuna
- slavine odvajati u vreloj vodi
- upgraditi štedljive vodoketlike s mlažom manjeg i većeg kapaciteta
- otpad u bio većoj mjeri reciklirati i štedjeti električnu energiju

INDUSTRIJA

- prociscavati otpadnu vodu
- u bio većoj mjeri ponovno upotrebiti već kerisani vodu
- primjenjivati proizvodne procese koji imaju manji utrošak vode
- štajjeti električnu energiju

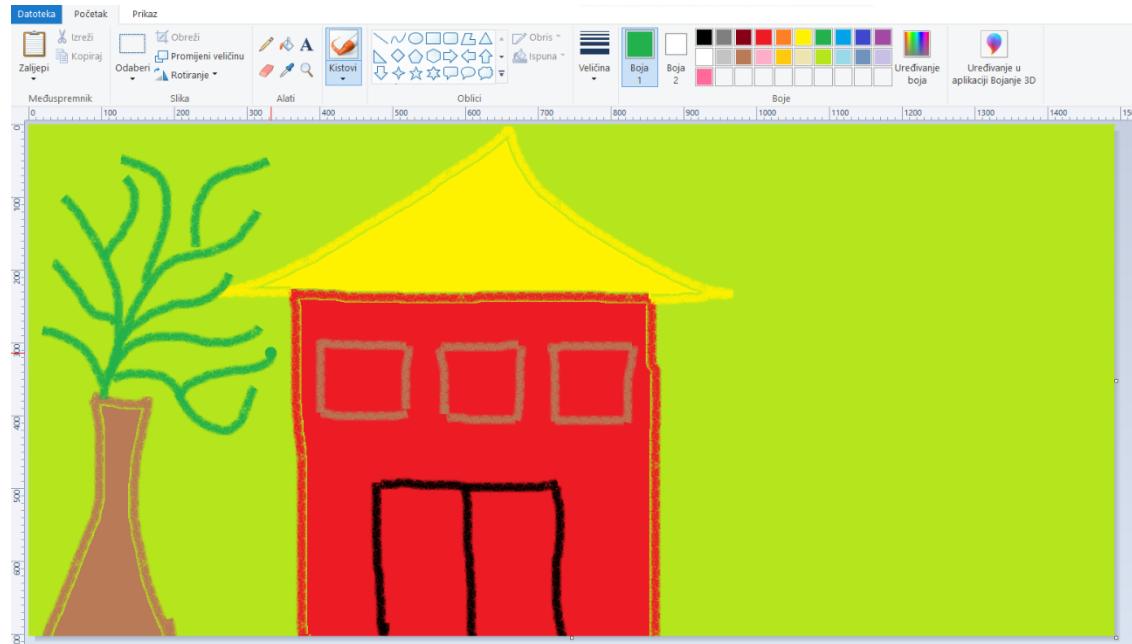
S učenicima Marijom (1. razred) i Rokom (4. razred) Škole u bolnici, sat Likovne kulture posvetili smo projektu „Sačuvajmo naš planet- što JA mogu učiniti“. Razgovarali smo o važnosti prirode za ljude i životinje, istaknuli da trebamo čuvati okoliš i brinuti se o Zemlji jer je ona naš jedini dom. Raspravljali smo o utjecaju onečišćenja na plodove koje nam Zemlja daje te koje su posljedice onečišćenja. Učenici su napisanjem odlučili nacrtati svoj vrt, bogat voćem, povrće i cvijećem, gdje je tlo čisto i plodno, te nema onečišćenja.

INFORMATIKA

Učenica 1. razreda Škole u bolnici na satu Informatike je sudjelovala u projektu *Sačuvajmo planet – Što ja mogu učiniti?* izradom digitalnog crteža u programu Bojanje. Kao poticaj za izradu digitalnog crteža je bila pjesma Grigora Viteza pod naslovom Zelena škola. Nakon interpretacije pjesme, učenica je odlučila sa svojom učiteljicom nacrtati kako ona zamišlja „zelenu školu: školu zelenih đaka prvaka“.

Izrada digitalnog crteža

Digitalni crtež ZELENA ŠKOLA

Učenici 3. i 4. razreda Škole u bolnici na satu Informatike su sudjelovali u projektu *Sačuvajmo planet – Što ja mogu učiniti?* izradom i osmišljavanjem Eko poruka u digitalnoj aplikaciji *Canva*. Učenici su ponovili ekološka pravila, razliku između smeća i otpada te izgled spremnika za različiti otpad digitalnom izradom i uređivanjem istih u digitalnoj aplikaciji za dizajn.

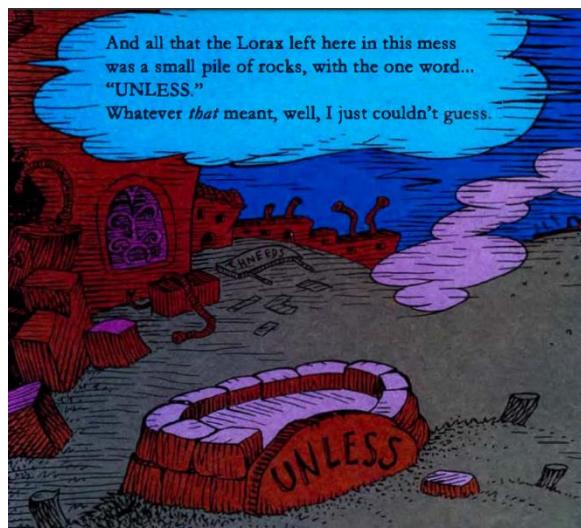

ENGLESKI JEZIK

U četvrtom razredu na nastavi engleskog, projekt "Sačuvajmo planetu – što JA mogu učiniti" obilježili smo gledanjem kratkog crtića "The Lorax" autora dr. Seusa koji jako dojmljivo progovara o iscrpljivanju prirodnih dobara, zagađenju okoliša i posljedicama za životinjski svijet, te završava poukom da nada postoji samo ako netko poput nas jako brine za očuvanje planete.

Iz istoimene slikovnice smo prepisali i preveli zaključak, te smo razgovarali o načinima na koji možemo čuvati okoliš.

"But now," says the One-Let,
"Now that you're here,
the word of the Lorax seems perfectly clear.
UNLESS someone like you
cares a whole awful lot,
nothing is going to get better.
It's not."

- Grow trees
- Recycle
- Don't throw trash

U sedmom razredu na nastavi engleskog u sklopu projekta "Sačuvajmom planet – što JA mogu učiniti" upoznali smo se s umjetnikom HA Shultom koji svojim radom svraća pažnju na zagađenje okoliša i količinu otpada koju proizvodimo, te također čisti okoliš i reciklira otpad i smeće koje je tako prikupio. Zanimljiv primjer u kojem je vidljivo kako netko posvećen svojoj strasti i poslu ujedno učinkovito djeluje za očuvanje planeta.

PRIRODA I DRUŠTVO

Učenici 6.razreda Škole u bolnici u sklopu projekta Sačuvajmo okoliš – što ja mogu napraviti su obilježili Svjetski dan šuma koji je ujedno i prvi dan proljeća. Pogledali smo video Super su te šume i razgovarali o važnosti šuma za cijeli planet.

Šumama treba posvetiti veliku pozornost jer su danas globalno ugrožene uslijed lošeg gospodarenja, požara, poremećenog režima voda, kukaca, glodavaca, bakterija, gljivica, onečišćenja zraka, tla i voda, kiselih kiša i dr.

Šume pokrivaju trećinu kopnene površine planete Zemlje, biološki su najraznovrsniji ekosistemi na kopnu, u kojima obitava više od pola kopnenih vrsta životinja, biljaka i insekata. Osim što su od iznimne važnosti u našoj borbi protiv klimatskih promjena, šume doprinose ravnoteži kisika, ugljik-dioksida i vlage u zraku, štite riječna područja i izvorišta voda.

HRVATSKI JEZIK

U sklopu Projekta „Sačuvajmo planet – što JA mogu učiniti“ učenici Škole u bolnici pisali su u sklopu nastave Hrvatskog jezika o zagađenju i ekološkim temama, te su predlagali svoja rješenja i što svatko od nas osobno može učiniti da bismo čuvali i sačuvali naš planet Zemlju.

Zagađivanje okoliša

Zagađivanje okoliša je jako velik problem diljem svijeta. Ljudi se bune kako papirnate slamke mijenjaju okus pića i kako ništa ne znači to što su uveli papirnate slamke, a čaše u fast food restoranima ostavili plastične. Slažem se da nove slamke mijenjaju okus piću, ali je ipak bitnije da se količina korištenja plastike smanji. Također ne očekujem da se plastika odmah ukine, jer to trenutno nije moguće, te se treba početi s malim koracima i postupcima, a tek onda početi planirati nešto veće. Mislim da bi bilo dobro kad bi u nekim većim gradovima diljem svijeta postojale radionice gdje se reciklira otpad, te da se od tog otpada rade uporabni svakodnevni predmeti koji bi se onda stavili na tržište ili donirali siromašnim ljudima. Naravno, mislim da bi prvo svugdje trebalo uvesti neki sistem za reciklažu otpada.

Antea 7. razred

Zagađenje prirode

Okoliš se zagađuje na razne načine. Najveći zagadivači su velike tvornice, automobili i čovjek. Onečišćeni su voda, zrak i tlo. Isto tako čovjek pomaže očistiti okoliš, reciklira otpad i pretvara u korisne tvari. Sve više se koriste prirodni izvori energije poput sunca, vode i vjetra. Svaka osoba može pridonijeti očuvanju okoliša recikliranjem otpada i korištenjem stvari prirodnog porijekla.

Daniel 8. razred

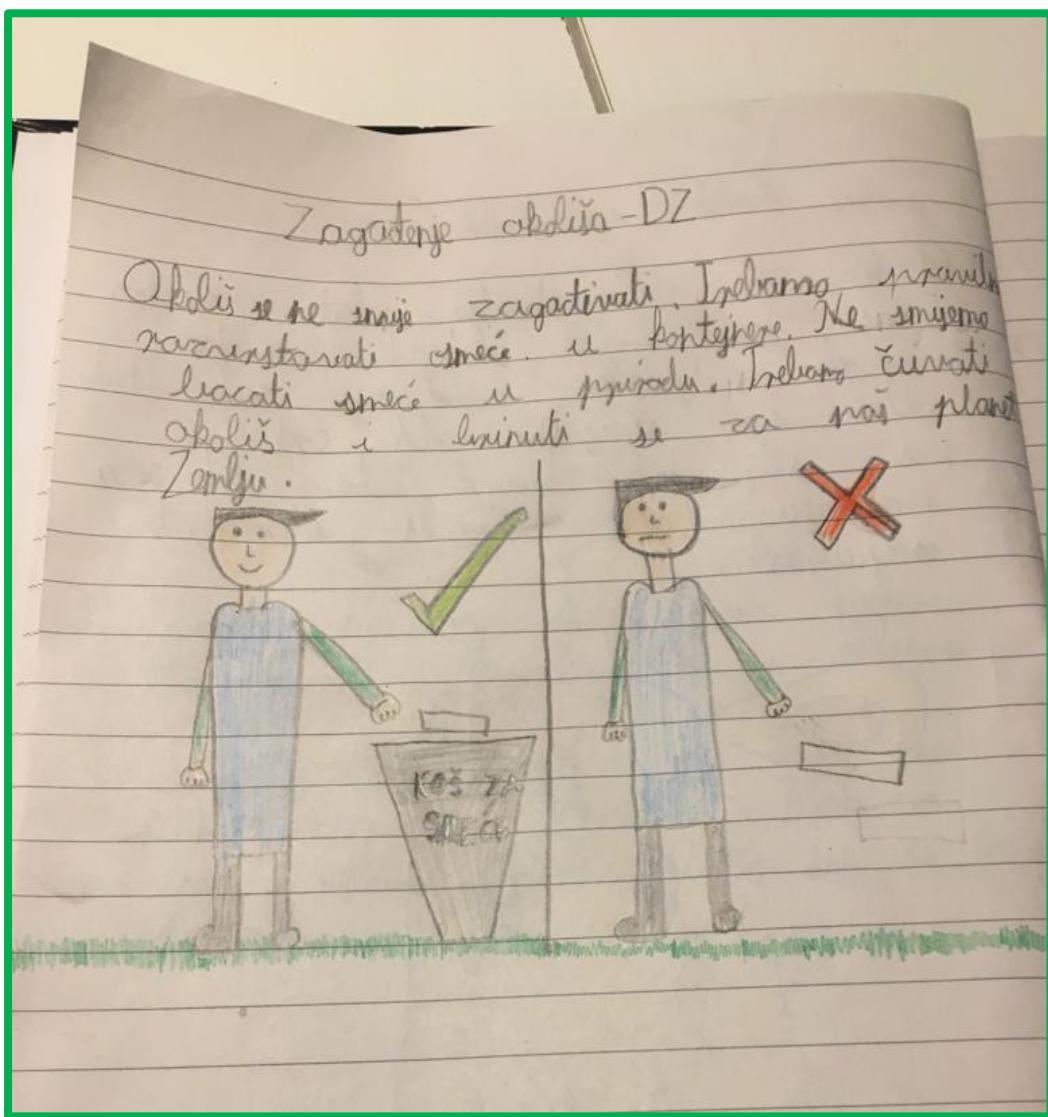
Zaštita okoliša

Kao što znate, ljudi već godina zagađuju okoliš. Bacaju smeće u prirodu, zagađuju automobilskim plinovima te tvornicama, što je jako štetno.

Rješenje ovih problema su - umjesto bacanja smeća, baciti ga u kantu za smeće i umjesto vožnje automobilom možeš se voziti bicikлом. Mislim kada ljudi ne bi zagadivali, zrak bi bio ljepši te ne bi štetili ni drugim bićima.

Nadam se da će ljudi prestati zagadivati te da će tada steći znanje o zagađenju koje su ljudi radili s lošom namjerom.

Sara 6. razred

Vide, 5.r.